

DAI-16080001040400 Seat No. _____

B. Com. (Sem. IV) Examination

April - 2022

Cost Accounting - 2

(Old Course)

Time: $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks: 70]

સૂચના : બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

1 ગોપી લિ. એક વસ્તુનું ઉત્પાદન કરે છે. વર્ષ 2020 દરમ્યાન 1,000 **20** વસ્તુઓનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું, જેની વિગતો નીચે પ્રમાણે છે. એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ. 280 છે :

વિગત		રક્રમ (રૂ.)	
માલસામગ્રી		1,20,000	
પ્રત્યક્ષ મજૂરી		90,000	
પ્રત્યક્ષ ખર્ચા		10,000	
કારખાના ખર્ચા (4	0% ચલિત)	15,000	
ઓફિસ ખર્ચા (સ્થિ	(۶)	5,000	
વેચાણ ખર્ચા (50%	⁄ ₆ ચલિત)	10,000	
વર્ષ 2021મ	ાં 1,500 વસ્તુઓનું ઉત્પાદન અ	ને વેચાણ અંદાજેલ છે. વધારાની	J

માહિતી નીચે મજુબ છે : (1) પ્રત્યક્ષ મજૂરી ખર્ચમાં એકમદીઠ 20%નો ઘટાડો થશે.

- (1) પ્રત્યન્ન મજૂરા ખર્ચમાં અકમદાઠ 20%ના વટાડા વરા
- (2) સ્થિર કારખાના ખર્ચમાં રૂ. 1,500નો વધારો થશે.(3) સ્થિર ઓફિસ ખર્ચ અને સ્થિર વેચાણ ખર્ચમાં 20%નો વધારો થશે.
- (4) પડતર પર 25% નફ્રો અંદાજેલ છે.

તૈયાર કરો :

- (1) વર્ષ 2020 કુલ અને એકમદીઠ પડતર પત્રક.
- (2) વર્ષ 2021નું અંદાજી પડતર પત્રક (કુલ અને એકમદીઠ).

અથવા

- 1 ગણેશ લિમિટેડે તેના હિસાબી ચોપડામાંથી નીચેની બાબતો રજૂ કરી છે : 20

પત્રક અને ટેન્ડર પત્રક તૈયાર કરો.

ગણેશ લિ. સમક્ષ એક જોબ ઓર્ડર છે. તે માટે કાચા માલસામાનની પડતર 74,500 અને પ્રત્યક્ષ મજૂરીની પડતર રૂ. 44,700 થાય છે. આ જોબ ઓર્ડર માટે કેટલી રકમનું ક્વોટેશન આપવું કે જેથી વેચાણ ઉપર 25% નફો મળે ? પડતર

દિપ લિ.નું 2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને નફા-નુકસાન ખાતું 2 20 નીચે પ્રમાણે છે:

વેપાર અને નકા-નુકસાન ખાતું

G. જ.

વિગત	₹.	વિગત	₹.
માલસામાન વપરાશ	40,000	વેચાણ (2700 એકમ)	1,00,000
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	24,000	આખર સ્ટોક (ઉત્પાદન	
કારખાંના ખર્ચા	16,000	એકમના 10%)	8,000
ઓફિસ ખર્ચા	14,000	મળેલ વ્યાજ	800
વેચાણ-વિતરણ ખર્ચા	9,000	મળેલ ડિવિડન્ડ	400
માંડીવાળેલ પ્રાથમિક ખર્ચ	4,000		
ચો. નફો	2,200		
	1,09,200		1,09,200

પડતરના હિસાબો નીચેની માહિતી પૂરી પાંડે છે :

- (1) માલ અને મજૂરી ખર્ચ તેની ખરી પડતર કિંમતે દર્શાવાય છે.
- (2) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચા મજૂરીના 50% લેખે ગણવામાં આવે છે.
- ઓફિસ પરોક્ષ ખર્ચા કરખાના પડતરના 20% લેખે વસુલ કરવામાં આવે છે.
- (4) વેચાણ વિતરણ ખર્ચ વેચેલ એકમદીઠ 3 લેખે વસૂલ કરવામાં આવે છે. નીચેના પત્રકો તૈયાર કરવાના છે :
- (i) તા. 2020ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું પડતરના હિસાબો મુજબ નફા-નુકસાન ખાતું.
- (ii) પડતરના હિસાબો અને નાણાકીય હિસાબો મુજબના નફા કે નુકસાનનું મેળવણી પત્રક.

અથવા

2 એક કારખાનામાં કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચની વસૂલાત મજૂરીના 60% અને વહીવટી ખર્ચની વસૂલાત કારખાના પડતરના 20% લેખે છે. કુલ ખર્ચા નીચે પ્રમાણે છે:

માલ-સામાન	 4,00,000
મજૂરી	 3,00,000
કારખાના ખર્ચા	 1,96,000
વહીવટી ખર્ચા	 1,70,000

10,66,000

20

ઉત્પાદનના 10% સ્ટોકમાં છે. અને કુલ વેચાણ 10,20,000 છે. તો તૈયાર કરો :

- (1) નફો-નુકસાન દર્શાવતું પડતર પત્રક
- (2) નાણાંકીય હિસાબ મુજબ નફા-નુકસાન ખાતું
- (3) મેળવણી પત્રક

3 માર્ચ 2022ના મહિના માટે નીચે મુજબની માહિતી મેળવવામાં આવી છે : 15

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
પ્રત્યક્ષ માલ	2,600	1,980	2,962
સીધી મજૂરી	2,000	3,000	4,000
ઉત્પાદિત એકમો	950	840	750
સામાન્ય બગાડ	5%	10%	15%
ભંગારની ઉપજ એકમદીઠ	2	4	5

1000 એકમો એકમદીઠ રૂ. 3 લેખે પ્રક્રિયા-1માં દાખલ કરવામાં આવે છે. ઉત્પાદન શિરોપરી ખર્ચ 9,000 છે. જે સીધી મજૂરીના પ્રમાણમાં ફાળવવાના છે. ઉપરની વિગતો પરથી પ્રક્રિયા ખાતાંઓ અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારાનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

3 એક વસ્તુ ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે :

વિગત	પ્રક્રિયા-1	પ્રક્રિયા-2	પ્રક્રિયા-3
માલ-સામાન	5,200	3,750	6,000
મજૂરી	4,000	6,000	8,000
ઉ.પ. ખર્ચા	4,000	6,000	8,000
	ખરેખર	સામાન્ય	એકમદીઠ
	ઉત્પાદન એકમમાં	બગાડ	ભંગાર કિંમત
પ્રક્રિયા-1	900	10%	12
પ્રક્રિયા-2	800	10%	15
પ્રક્રિયા-3	780	5%	20

પ્રક્રિયા નં. 1માં 1,000 એકમો, એકમદીઠ રૂ. 6 લેખે દાખલ કર્યા. ઉપરની વિગતો પરથી પ્રક્રિયા ખાતાંઓ, અસામાન્ય બગાડ કે અસામાન્ય વધારાનું ખાતું તૈયાર કરો. 4 સિવતા લિ. જાન્યુઆરી, ફેબ્રુઆરી અને માર્ચ 2022 મહિનાઓ માટે દરેક મહિને એક છૂટા ભાગના 1,000 એકમો પૂરા પાડવાનો કરાર મેળવે છે. દરેક મહિને બેચ ઓર્ડર મુજબ ઉત્પાદન શરૂ થાય છે. અને ખરેખર માલ-સામાન અને પ્રત્યક્ષ મજૂરી બેચ ખાતે નોંધવામાં આવે છે. જ્યારે કામદાર કલાકદીઠ પરોક્ષ ખર્ચા વસૂલ કરવામાં આવે છે. છૂટા ભાગના એક એકમની વેચાણ કિંમત 15 નક્કી કરવામાં આવી છે.

નીચે આપેલી વિગતો પરથી દરેક બેચદીઠ, જે તે બેચનો એકમદીઠ અને 3,000 એકમો પર મળતો નફો નક્કી કરો :

વર્ષ, 2022	બેચનું કુલ ઉત્પાદન	માલ-સામાન	પ્રત્યક્ષ
	(એકમોમાં)	પડતર	મજૂરી
 જાન્યુઆરી	1,250	6,250	2,500
ફેબ્રુઆરી	1,500	9,000	3,000
માર્ચ	1,000	5,000	2,000

કામદાર કલાકદીઠ 2 લેખે પ્રત્યેક્ષ મજૂરી ચુકવામાં આવે છે.

અન્ય માહિતી :

વર્ષ, 2022	પરોક્ષ ખર્ચા	કુલ કામદાર કલાકો
<u></u>	12,000	4,000
ફેબ્રુઆરી	9,000	4,500
માર્ચ	15,000	5,000

અથવા

4 જોબ નં. 8ને લગતી માહિતી એક ઈજનેરી કારખાનાના પડતરના હિસાબોમાંથી 15 લેવામાં આવેલી છે:

માલ-સામાન .....**3**. 25,000 મજૂરી : વિભાગ-X 60 કલાક કલાકદીઠ રૂ. 25 વિભાગ-Y 40 કલાક કલાકદીઠ રૂ. 15 વિભાગ-Z કલાકદીઠ રૂ. 40 20 કલાક ચલિત પરોક્ષ ખર્ચા: વિભાગ-X 2.500 કામદાર કલાકો માટે **3**. 50,000 1,200 કામદાર કલાકો માટે વિભાગ-Y **3**. 30,000 વિભાગ-Z **3**. 27,000 900 કામદાર કલાકો માટે

સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચા :

10,000 સામાન્ય કામનાં કલાકો માટે અંદાજે રૂ. 1,00,000 જોબ નં. 8ની કુલ પડતરની ગણતરી કરો. 15

ENGLISH VERSION

Instruction: All questions are compulsory.

Gopi Ltd. produces a product, During the year 2020 produced and sold 1,000 products. The particulars are as under. Selling price per product is Rs. 280:

Particulars	Amt. (Rs.)
Materials	1,20,000
Direct wages	90,000
Direct expenses	10,000
Factory expenses (40% variable)	15,000
Office expenses (fixed)	5,000
Selling expenses (50% variable)	10,000

During the year 2021 production and sales is estimated as 1,500 products. The additional information is as under:

- (1) Direct wages per unit will reduce by 20%.
- (2) Fixed factory expenses will increase by Rs. 1,500.
- (3) Fixed office and fixed selling expenses will increase by 20%.
- (4) 25% profit is estimated on cost.

Prepare:

- (1) Statement of cost per unit total cost of the year 2020.
- (2) Estimated cost statement for the year 2021.

OR

- 1 Ganesh Ltd. presents following details from his books of accounts:
  - (1) Consumption of Raw materials 3,50,000

Ganesh Ltd. has received a Job-order. On which raw material cost of Rs. 24,500 and direct wages of Rs. 14,700 are likely to occur. What amount of quotation should be given for this Job-order to get 25% profit on sales? Prepare cost-sheet and Tender sheet.

2 The trading and profit and loss A/c. of Deep Ltd. for the year 2020, is as under:

20

Trading and Profit and Loss Account

Dr.			<u>Cr.</u>
Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Material	40,000	By Sale (2700 units)	1,00,000
To direct labour	24,000	By closing stock	
To Factory Overhead	16,000	(10% of the units	
To Office expense	14,000	manufactured)	8,000
To Selling expnse	9,000	Interest received	800
To Preliminary expense		Dividend received	400
written off	4,000		
To Net Profit	2,200		
	1,09,200		1,09,200

Cost Accounts provide following information:

- (1) Material and labour are shown at their real value.
- (2) Factory overhead are absorbed at 50% of direct labour.
- (3) Office expenses are calculated at 20% of factory cost.
- (4) Selling expenses are included at 3 per unit.

You are required to prepare:

- (i) Profit and loss A/c. as per cost accounts.
- (ii) Reconciliation statement

OR

In a Factory, factory overhead are recovered at 60% of labour and office expenses are included at 20% of factory cost. Actual expenditures are as under:

Material		4,00,000
Direct Labour		3,00,000
Factory Overhea	d	1,96,000
Office Expenses	·	1,70,000

10,66,000

Closing stock is 10% of production and sale is 10,20,000.

Prepare:

- (1) Statement showing financial profit.
- (2) Cost sheet showing cost profit.
- (3) Reconciliation statement

20

3 Following details are available for the month of March 2022: 15

Particulars	Process-I	Process-II	Process-III
Direct Material	2,600	1,980	2,962
Direct Labour	2,000	3,000	4,000
Production (units)	950	840	750
Normal wastage	5%	10%	15%
Scrap value per unit	2	4	5

1000 units at 3 per unit were put into process-I. Factory overhead are 9,000 which will be divided in proportion of direct labour. Prepare process A/c. Abnormal waste and Abnormal Gain A/c.

OR

3 One product passes through process 1, 2 and 3. Following details are available:

Particulars	Process-I	Process-II	Process-III
Material	5,200	3,750	6,000
Labour	4,000	6,000	8,000
Production Overhead	4,000	6,000	8,000
	Actual	Normal	Scrap Values
	Production	Wastage	per units
	in units		
Process-I	900	10%	12
Process-II	800	10%	15
Process-III	780	5%	20

In Process-1 in 1,000 units 6 per unit were introduced. Prepare process A/c's. Abnormal waste and abnormal gain A/c.

4 Savita Ltd. undertakes to supply 1,000 units of a component per month for the months of January, February and March 2022 Every month a batch order is opened against which materials and labour cost are books at actuals. Overhead are levied at a rate per labour hour. The selling price is contracted at 15 per unit.

From the following data present the cost and profit per unit of each batch order and the overall position of the order for the 3.000 unit:

Year , 2022	Batch Output	Material Cost	Labour Cost
	(Numbers)		
January	1,250	6,250	2,500
February	1,500	9,000	3,000
March	1,000	5,000	2,000

15

Labour is paid at the rate of 2 per hour.

The other details are:

Year, 2022	Overhead	Total Labour Hours
January	12,000	4,000
February	9,000	4,500
March	15,000	5,000

OR

The information given below has been taken form the costing records of an engineering work in respect of Job No. 8:

Materials ...... Rs. 25,000

Wages:

Dept. X 60 Hours @ Rs. 25 per Hour

Dept. Y 40 Hours @ Rs. 15 per Hour

Dept. Z 20 Hours @ Rs. 40 per Hour

Variable Overhead:

Dept. X Rs. 50,000 for 2,500 Labour Hour Dept Y Rs. 30,000 for 1,200 Labour Hour Dept. Z Rs. 27,000 for 900 Labour Hour

Fixed Overheads:

Estimated Rs. 1,00,000 for 10,000 normal working hours.

Your are required to ascertain the cost of the Job No. 8.